



Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt nroczystych w drukarni Stapiśława Gieszkowskiego.

Zaliezienie na trzy miesiáce złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepla podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrane różne uwagi
6 27"	319 + 16°	8 4,	90	Zachodni średni	Chmurno	
7 2	3, 838 + 20,	9 4,	21	Pl. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
10 4,	229 + 17,	0 5,	11	ZPl. Zachodni „	Chmurno	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Rada Administracyjna Cywilna W. M. Krakowa i Jego Okręgu w skutek udzielonego P. Józefowi Kwasek na własne jego żądanie uwolnienia od obowiązków nadleśniczego Rządowego z dniem ostatnim Września r. b. poczynają, a następnie w skutku ogłoszonego i odbytego na posadę rzeczoną konkursu, powołała na dniu 1 Lipca r. b. na zastępcę Nadleśniczego Rządowego P. Alberta Thieriot.

W dniu 7 b. m. odbyła się w mieście naszym uroczystość Urodzin Najjaśniejszego Mikołaja I. Cesarza Wszech Rosyji Króla Polskiego Jednego z Trzech Najjaśniejszych Protektorów Wolnego Miasta Krakowa. — Na wielkiej przestrzeni przedmieścia *Nowy świat* i przyległych plantacyach, poczynając od zamku aż do ulicy Smoleńskiej rozciągała się linia z piechoty Cesarsko-Austryackiej w trzech szeregach uszykowana, za nią zaś konnica półku chevaux-legers cesarsko-anstryackich. W środku tej linii wystawiona była kaplica pod namiotem, gdzie przy odgłosie muzyki półku cesarsko-anstryackiego piechoty, odbywała się msza ś., na której znajdowały się zebrane Władze Wojskowe i Cywilne, mające na swém czele Jego Excellencya JWgo Generała-porucznika hrabiego Castiglione, i JWJW. Rezydenci Trzech Najjaśniejszych Dworów Opiekunów; — poczem wojsko cesarsko-anstryackie przy odgłosie swoich wybornych muzyk półkowych przeciagnawszy w parady udalo się do właściwych koszar. Piękna pogoda sprzyjała temu uroczystemu obrzędowi.

Ze wszystkich stron dochodzą nas pocieszające wiadomości o powszechnym urodzaju tegorocznym. W okolicach naszych na kilkanaście mil do koła, zbiór siana był piękny, — toż, samo

i o żniwach spodziewać się należy. Ciepłe deszcze co kilka dni przechodzące, ożywiają całą przyrodę, — że nawet i ogrodowin pięknych spodziewać się należy. Ziemniaki okwicie się obrodziły i nie słychać tu nic jeszcze w naszych sironach o ich zgniliznie.

P. Adolphi dyrektor i nauczyciel zawiązującej się w kraju naszym szkoły baletu, potrzebuje do skompletowania swego zakładu, kilku chłopczyków najmniej około lat 14 mających. — Rodzice którzyby posiadali ochotych do tej pięknej i tyle dziś korzystnej umiejętności synów, niech się zechcą zgłosić do pomenionego Dyrektora a tam dowiedzą się o warunkach przyjęcia.

Dotychczasowy Dyrektor i Przedsiębiorca teatru P. Mączyński, uzyskał znowu sześcioletni kontrakt na entrepryzę sceny Krakowskiej, poczynającą się od 1 Listopada r. b. 1846.

Roboty około budowania kolei żelaznej krakowsko-górno-szląskiej idą z widocznym pośpiechem. Dworzec kolei żelaznej na przedmieściu Wesola, będzie jeden z najpiękniejszych europejskich dworców, i zbliża się coraz bardziej do swego nkończenia; — także same trochę na mniejszą skalę, budują się w Rzeszowie i Szczakowu; pierwszy już także jest na dokończeniu.

Ziomek nasz pan *Franciszek Antoni Rozenthal* krakowianin, — Cesarzsko-Królewsko-Anstryacki Professor języka i literatury niemieckiej w Wiedniu, zasłynął w tych czasach nowym, do czarodziejskich prawie liczoną wynalazkiem *Metody szybkiego nauczania języków*, mianowicie włoskiego i niemieckiego, we Włoszech i w całych Niemczech. Obszerniejszy w tej mierze artykuł z pism niemieckich wkrótce czytelnikom naszym udzielony zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

— Galicya. —

J. C. K. Mość raczył Metropolicie grecko-unickiego obrządku w Galicyi, arcybiskupowi lwowskiemu, Michałowi Lewickiemu, nadać wielki krzyż cesarsko-ąustr. orderu Leopolda.

— Moguncya 25 Czerwca. —

Odebraliśmy w tej chwili wiadomość, że 4 wielkie statki w Hollandyi zbożem napelnione już ruszyły i w krótko do nas przybędą. Również dwa inne statki morskie także w Hollandyi gromadzą dla nas zboże. Te wielkie dostawy obok licznych drobnych, uważane razem z uwolnieniem odcią mąki zagranicznej mogą obudzać nadzieję, że ceny na targach naszych będą nieco niższe.

— Antwerpia 26 Czerwca. —

Przybywa do nas co raz więcej zboża powiada dziennik *Commerce d'Anvers*. Od dnia 20 b. m. dostawiono do nas 42 ładunki pszenicy i 26 ładunków żyta, nie licząc wiele ładunków jęczmienia i owsa. Wczoraj przybyło do naszego portu 36 okrętów, z których znaczna liczba jest o trzech masztach. Nigdy nasz port nie okazywał podobnego ruchu.

— Kopenhaga 19 Czerwca. —

Pewnego wieczora w przeszłym tygodniu, widzieliśmy dał na brzegu ściany Sund, mianowicie pomiędzy Vedbek i Rungsted, pewien rodzaj *Fata Morgana*; to jest wyspa Hveen znikła zupełnie w dali, przeciwnie zaś Skania (Schonen) a szczególnie Landskrona zdawały się być tak blizkimi brzegów dniskich; że niedługo, jakto mówią, można je było ręką dostać. Przytem okręty przepływające przedstawiały szczególny widok. Jedne zdawały się być masztami na dół przewrócone, inne zaś w naturalnej postaci. Tu na brzegach naszych nie przypominają sobie, aby coś podobnego kiedykolwiek widzieć się dało. Całe to zjawisko trwało godzinę.

— Paryż 26 Czerwca. —

Nowy Papież napisał już podobno własnoręcznie list do króla Ludwika Filipa.

Dziennik Sporów donosił i uważał to za dowód szczególniejszej przychyłości, że Ojciec S. przyjmując dyplomatów różnych krajów; szczególniejszą zwrócił uwagę na posta francuzkiego. Wtęj mierze dodaje *Commerce*: »Poseł Francyi, jako reprezentant najstarszej córki kościoła, miał zawsze ten przywilej, że przy intronizacyi Papieża na pierwszym miejscu występował. Wszakże winszować sobie możemy, dodając, żeśmy nie wszystkie przywileje z przeszłości utracili.

Kurier francuzki donosi, że wszystkie uieporozumienia marszałka Bugeaud z ministerstwem załatwione zostały, i że tenże miejsce generała gubernatora nadal zatrzyma. Ofiarowano mu podobno godność Para. Gdyby ją przyjął miał, zastępowałby go w izbie zięć jego.

Pomimo, że wybór Papieża już dokonany,

kardynał arcybiskup Lugdunski, p. Bonald wsiadł dnia 22 czerwca na okręt w Marsylii końcem udania się do Rzymu. Towarzyszy mu kardynał arcybiskup z Mecheln, p. Sterckx.

Izba parów zajmuje się ciągle jeszcze czynnościami około budżetu wojennego. Zważając w tym przedmiocie prowadzili dyskusyją Markiz Boissy, hr. Beugnot, jenerał Gourgaud, markiz Cordoue, markiz Laplace i minister wojny.

Z Algieru doszły nas wiadomości z dnia 20 czerwca. Pomiędzy temi czytamy proklamacyą marszałka Bugeaud, którą tenże po okropnej owęj katastrofie wymordowania jeńców francuzkich w odcierze Abd el Kadera wydał do wszystkich pokoleń arabskich. Brzmi ona jak następuje:

»Arabowie i Kabylowie! Posłyszeliście zapewne o barbarzyńskim postępku wykonanym na trzystu jeńcach francuzkich przez syna Maheddina, któregoście niegodnie sułtanem waszym mianowali. Widząc, że wydania jeńców tych domagał się cesarz Marokkn, że armia nasza wyswobodzić ich miała, albo wreszeie, że niegodnie było żywić ich i pilnować, wydał rozkaz, aby ich zgładzić, i wymordowano ich też. Każdy arab mający zdrowy rozsądek ludzki i religią pojmie, że to jest czyn rozpaczny, dowodzący, że syn Mahidda opuszczony jest od Boga, i od ludzi. Pojmie też każdy, że czyn ten również nieludzki jest względem muzułmanów jak względem chrześcian, bo zabijając 300 jeńców z pod Dżemma Gazauat, wydał nam za ofiarę zemsty naszej 4 do 5000 jeńców arabskich, znajdujących się już to we Francyi, już to na stanowiskach naszych nad brzegami Algieryi. Ta to obawa przynajmniej, jeżeli nie religii, powinna go była powściągnąć; ale on stał się okrutnym jak lew i tygrys. Zbierze on owoce okropnego swego postępu; cesarz Muley Abd el Rhaman nie pokaże mu już żadnego udziału, a arabowie, którzy mu jeszcze dotąd przychylni byli, nie będą mogli przychylności swojej dochować temu, który zabójstwo na trzystu jeńcach ku żadnej potrzebie spełnił. Nie bójcie się, abyśmy za barbarzyństwo jego odpłacić mu mieli zemstą, któraby dwadzieścia razy większą być mogła. Zabranym arabom nie stanie się żadna krzywda i będziemy się z nimi jak dotąd obchodzić. Poznacie ztąd niezmienną różnicę, jaka zachodzi pomiędzy naszą ludzkością, a charakterem Abd el Kadera. Będziemy niezawodnie żałować, żeście dobytek wasz i osoby wasze poświęcili, aby obronić sprawę człowieka na przekleństwa zasługującego.

W korespondencyi jednej z Neapolu chwalią mocno postępowanie teraźniejszego Papieża, kiedy tenże w roku 1836, w owęj stolicy był nuncyuszem; osobliwie uczynność jego dla ubogich znana jest powszechnie. Gdy tamże cholera grassowała, sprzedał swój ekwipaż, meble i srebra, i przychód ztąd pomiędzy nboгих podzielił. Dał także przy tęg okazy dowody wielkiej odwagi osobistęj, odwiedzając chorych i udzielając im pociechy religijnej.

— *Madryt 20 Czerwca.* —

Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik, z którego się pokazuje, że władze muncypalne miast, które nie są stolicami prowincji, mogą się starać o zaprowadzenie u siebie szkół i instytutów nankowych drugiej klasy. Mogą być po takich miastach wykładane tylko kursa filozoficzne pierwszych trzech lat. Jednakże miasta te muszą mieć przynajmniej 2,000 ludności i posiadać fundusze zapisowe tak znaczne aby niemi przynajmniej połowa wydatków opędzić się dała. Rozumie się, że wychowanie elementarne musi w takim mieście istnieć.

Posel portugalski otrzymał notę od swego rządu zapewniającą rząd hiszpański o najszczerzej przyjaźni. W tej nocy Portugalia oświadcza, że jest gotową wychodzić w hiszpańskich od granicy w głąb kraju pościągając.

Rozmaitości.

WĘDROWNY LEKARZ.

(Ciąg dalszy.)

Nieznamomi rozeszli się z smętara. Ojciec mój ukląkł na świeżej mogile; ale nie modlił się, ani płakał, był jak martwy posąg, nieczuły, nieruchomy i nieprzytomny. I my klęczeliśmy przy ojcu, Karol bolejący i smutny, ja zaś myśląc nad tem, co bym mógł uczynić, aby nieszczęśliwym łzy otrzeć; aby usłużyć ociemniałemu ojcu, aby żywić małego brata. Dławiłem myśli snuły mi się po głowie. Chciałem pracować; ale nie nie umiałem, ale siły moje były zanadto słabe. I wzniósłem oczy ku niebu i zacząłem prosić Boga o natchnienie, aby mi wskazał co ja mam począć. Nagle, jakby w jasności, ujrzałem moją matkę, która błogosławiła moim zamiarom i wdzięcznym matczynym uśmiechem dziękowała za moje szczerze i dobre myśli. Jakaż otucha wstąpiła w moje serce, uczułem rosnące siły w sobie, liczyłem na Boską Opatrzność i dla tego przemówiłem do ojca: „Ojciec mój drogi, ja teraz będę wszystkim dla ciebie, ja będę ciębie prowadził, ja podam ci positek, ja będę uczył Karola, ja będę na was pracował. Ojciec mój drogi, ukój twoje boleści, pociesz się widokiem dzieci twoich, ufaj Bogu, on nas biednych nie opuści i nie zginiemy przy jego pomocy.“ -- „Moje dziecię; odezwał się żałośnie ojciec; i cóż ty zdołasz uczynić?.. Ale dzięki, dzięki Opatrzności, ona w najsmutniejszych losu kolejach, oświeca nasze drogi, hlądających wiedzie do portu zbawienia, zśła pociechy i w nędzy nawet ulułych karmi najśłodszymi uczuciami wiary, nadziei i miłości. Dzieci moje, skarby moje najdroższe, jakież pociechy zgotował mi Stwórca w waszych sercach! Pójdźcie, pójdźcie, niech was przycisnę do serca, niech na rany świeżej boleści przyłożę waszą miłość. Któż jest bogatszy o demnie? innym los dał bogactwa, dostojęstwa, zdrowie, mnie dał dzieci moje, dobre, kochające mnie dzieci. Niech będzie błogosławiona jego wola święta, niech każda myśl moja będzie dziękczynieniem dla ciebie. Oh! panie, nie wyrzekam na twoje wyroki, ty w samych przepaściach karmisz twoje wierne sługi uczuciami i wiarą, których świat nie da i których nie zastąpi. Dzieci

moje, zmówcie pacierz za duszę dobrej waszej matki, niechaj spoczywa w pokoju, niech jej Bóg wynagrodzi wszystko, co na ziemi cierpiała!“

Umilkł, położył znak zbawienia na piersiach i zaczął mówić modlitwę, którąśmy w głos za nim powtarzali.

Jakby ockniony, jakby uczuł w serce zstępującą nadzieję, podniósł się mój ojciec z grobu i głosem, który mi duszę przeniknął, rzekł:

„Michasiu, ty jesteś jedyną moją podporą, jedyną moją pociechą. Bóg dał ci rozum nad lata, serce podobne dotwojej matki; mało prawda masz siły, ale z tobą nie zginę i mały Karol także. Podaj mi twoją rękę, prowadź ociemniałego ojca. Pójdziemy czekać wyroków Boga.“

Ileż dla mnie było w tych wyrazach pociechy! Bóg mi dał rozum nad lata, dał mi serce podobne mojej matce, i ojciec im się powierza, ojciec im się oddaje, dla ojca mam być opieką i podporą! Jakież wielkie moje przeznaczenie! Uczułem, że potrzebny jestem na świecie, że życie moje dla kogoś jest użytecznem, że we mnie jest nadzieja i wsparcie. Byłem dumny w tej chwili, ale дума moja nie była dumą świata, nie była próżnością, ale pragnieniem urzeczywistnienia czystych moich myśli. Taką dumę uczuwałem i teraz, ilekroć nieszczęśliwy czepia się mnie, jak bluszcz wątego kruszczu, ilekroć mogę dobrze uczynić, ilekroć przeznaczenie stawia mnie w położeniu przyniesienia ulgi, pomocy, ratunku, których kto inny nie chce, albo nie może udzielić. Taką dumę uczuwałem, gdy konających powracam życiu, rodzinie, przyjaciółom i sierotom; taką dumę uczuwałem, gdy ostatnim kęsem chleba dzielię się ze zgłodniałymi, taką w końcu, gdy zwątpiałym powracam nadzieję, albo hlądających sprawdzam na drodze cnoty. Wtedy życie moje nabiera niepojętego powabu, wtedy czuję wielkość przeznaczenia człowieka, wtedy dusza moja wznosi się do Bóstwa, serce przepętnia pieśnią, zapomina doznanych boleści, jestem jakby w przedśionku nieba, widzę mojego ojca i matkę, hlógosławiających mi z łona wieczności, uśmiechających się do mnie, wyciągających dłonie i nazywających najśłodszym imieniem: „synu!“ Wtedy, zmartwychwstaje mój brat, ożywiają się wszyscy, których kiedykolwiek kochałem, powstają wszyscy cnotliwi, uśmiecha się do mnie nadzieja i życie gorzkie przemienia w jedną zaczarowaną pieśń miłości. Wtedy, żyję samym duchem jest mi lekko i swobodnie, nie nie pragnę, za nitem nie wzdycham, i jeśli z przywyknienia jęk się we mnie odezwie, to chyba z lożaźni, aby tak czysta nie uleciała rozkosz.

Wiodłem mojego ojca do pustego domu, do pustego mówię, bo w nim nie było matki. Jękiem powitał na progu mój ojciec zaniedbaną izbę, płaczem zaniósł się Karol, ja nie płakałem, bo myśl zastąpienia matki ożywiła mnie i napełniała moją duszę. (D. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 7 do dnia 8 Lipca.

Steinkeller Piotr ob., Diamant Juliusz, Friedlander Herman, z Polski; -- Bahr Antoni ob., Rettich Jan kuryer ces. austr., Benoc August ob., Dydyńska Zenobia ob., z Galicyi; -- Koch Alexander, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Cybulska Teresa ob., Wałeczki Walenty, Chroński Józef, do Polski; -- Gedroic Marya żna, Wernick Wilhelm, do Galicyi; -- Jarosiński Edward, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 3705.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W RADZIE ADMINISTRACYJNEJ CYWILNEJ.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W załatwieniu reskryptu Rady Administracyjnej z dnia 12 Czerwca 1846 Nro 2689 D. G. podaje do publicznej wiadomości, iż dom z ogrodem *Bularnia* zwany Kapituły Katedralnej Krakowskiej pod L. 258 w gm. IX. położony sprzedany zostanie przez publiczną głośną licytacyą od summy pierwszego wywołania 5982 złotych polskich groszy 2 w Wydziale Spraw Wewnętrznych i Policji na dniu 30 Lipca r. b. o godzinie 11ej przed południem rozpocząć się mającą. Na takową przeto licytacyą wzywają się wszyscy chęć kupna mający, aby opatrzeni w *vadium* 598 złotych polskich, które w celu przystąpienia do licytacji złożyć będą obowiązani w biurze Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policji stawili się. Połowa wylicytowanego szacunku pozostanie się na procentie 5/100 jako *widerkauf* przy tejże realności, drugą połowę nabywca w dni trzy po licytacji do Kasy Katedralnej złoży, poczem kontrakt z tymże zawartym zostanie. Nowonabywca dotrzyma dzierżawcę do ostatniego Czerwca r. b. w posesyi dzierżawnej, w razie niezłożenia połowy summy wylicytowanej nabywca utraci *vadium* i nowa licytacja na jego szkodę ogłoszoną będzie. Akt oszacowania i wykaz hipoteczny oraz warunki licytacji w biurze Wydziału Spraw Wewnętrznych przejrzeć można. O czem Kapituła Katedralna Krakowska w celu delegowania Komisarza do obecności przy licytacji zawiadomiona zostaje.

Kraków dnia 30 Czerwca 1846 r.

Przewodniczący w Wydziale

K. Hoszowski.

Referendarz L. Wolff.

Nro 2931.

TRYBUNAŁ

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek wyniesionego żądania przez P. Piotra Potockiego o przepisanie na jego imię tytułu własności kwoty złpol. 691 gr. 28 $\frac{1}{2}$ z większej summy złpol. 1000, na domu pod L. 32 w gminie VII. Przedmieściu Kleparz hipotecznie na rzecz Michała Ujejskiego ubezpieczoną, którato kwota przez głowę matki proszącego Barbary z Ujejskich Potockiej, ciotki Tekli z Ujejskich Manieckiej, wuja Tomasza Ujejskiego, ciotki Konstancji Ujejskiej oraz babki Barbary z Dutkiewiczów Ujejskiej, przypa-

da nań w spadku po dziadku Michale Ujejskim; Trybunał w myśl Art. 12 ust. Hyp. z r. 1844. wzywa mogących mieć prawo do powyższego spadku, aby się w zakresie trzech miesięcy z stosownemi dowodami zgłosili, w przeciwnym bowiem razie, kwota żądana panu Piotrowi Potockiemu przyznana zostanie.

Kraków dnia 13 Czerwca 1846 r.

Prezes Trybunału

MAJER.

(1r.)

Z. Sekr. P. Burzyński.

Nro 1765.

PROKURATOR RZĄDOWY PRZY TRYBUNALE

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiesiwszy tymczasowo pod dniem dzisiejszym w urzędowaniu Piotra Jaroszewskiego wolnego przy Sądzie Pokoju Okręgu IV. Chrzastowskiego, zawiadomia o tém strony interesowane.

Kraków d. 1 Lipca 1846 r.

A. Cukrowicz.

J. Wieckowski.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 6 i 7 Lipca 1846 roku	1. GATUNEK		2. GATUNEK		3. GATUNEK	
	od		od		od	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz., Pszenicy.	35	—	36	—	33	—
„ Zyta.....	32	15	33	—	29	—
„ Jęczmienia	26	—	27	10	24	—
„ „	—	—	14	15	—	—
„ Grochu..	—	—	32	—	—	—
„ Jagiel..	—	—	54	—	52	—
„ Rzepaku..	—	—	19	—	—	—
„ Totarki..	—	—	22	—	—	—
„ Soczewicy	—	—	—	—	—	—
„ Ziemiak	—	—	10	20	—	—
„ Wyli....	—	—	—	—	—	—
„ Wiciogr..	—	—	36	—	—	—
„ Konieczny	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od zł. 2 gr. 15 do zł. 2 gr. — Cent

tnar słomy od zł. 3 gr. 15 do zł. 3 gr. —

Spirytusu garniec z opłatą od złp. 7 gr. 15 do złp. —

Okowity garniec z opłatą od złp. 6 do złp. — gr. —

Masła garniec od złp. 5 gr. — do złp 6 gr. —

Jaj kurzych kopa zł. 1 gr. 24

Kaszy Czystochowskiej miarka zł. 5 gr. 15

„ Przenicznej „ 4 gr. —

„ Perłowej „ 3 gr. 6

„ Jęczmiennej „ od zł. — do zł. 2 gr. 6

„ Tatarezańskiej „ od zł. 2 gr. 24 do zł. 4

Maki z pod krupki złp. 1 gr. 12

Kraków dnia 6 Lipca 1846 r.

Komisarz Targowy.

W. Dobrzański.

Adjunkt Psorna

Doniesienie prywatne.

Karol Baron Lariss wystawił pod dniem 30. Września 1845 r. tu w Krakowie wexel na sumę 2,180 złp. na rzecz Ludwika Geduldig z terminem zapłaty za miesiący 9, gdy fundusze tegoż przez star. Izaaka Brindze zapowiedziane zostały, a tak wexel ten ani Ludwiko-

wi Geduldig, ani jego Cessyonaryuszom wypłaconym być nie może; przeto ostrzega się Publiczność, aby wexlu w mowie będącego jako niewypłacalnego nie nabywała.

Kraków dnia 30 Czerwca 1846 r.

(3r.)